

Hak Yolunun Hususi Meşakkatleri

Soru: Hizmet yolunda karşılaştığımız engeller moral ve motivasyonumuzu bozabiliyor. Bunlar karşısında sarsılmadan yolumuza devam edebilmemiz için ne tavsiye edersiniz?

Cevap: Allah yolunda koşturan herkes, karşısına çıkması muhtemel zorluk ve sıkıntılara karşı zihnî bir hazırlık içinde olmalıdır. Bu yolda işler her zaman umduğumuz gibi gitmeyebilir. İstek ve arzularımız gerçekleşmeyebilir. Gelecek adına yaptığımız plan ve projelerimiz bir yerden sonra yürümeyip akim kalabilir. Bu arada hiç beklemediğimiz sıkıntılarla karşı karşıya kalabiliriz; hiç ummadığımız kişilerin vefasızlık ve ihanetine uğrayabiliriz. Hazreti Bediüzzaman'ın dediği gibi, umur-u hayriyenin muzır manileri çok olur ve şeytanlar o hizmetin hâdimleriyle çok uğraşırlar. İnsî ve cinnî şeytanlar gelir onlara musallat olur, onları hiç rahat bırakmazlar. Enbiya-yı izâmı da evliya-i fihâmı da rahat bırakmadıkları gibi. Nitekim hadis diye rivayet edilen, hadis olmasa bile manası âyet ve hadislerle desteklenen bir sözde, *“عَلَى كُلِّ حَيْرٍ مَانِعٌ”* *“Her hayrın bir manisi olur.”* (Keşfü'l-hafa, 2/89) denir. İnsanoğlunun her hayırlı teşebbüsünde yoluna şeytan çıkar, değişik oyun ve tuzaklarla ona engel olmaya çalışır. (Bkz., Nesâî, *cihad* 19)

Allah, Kendi yolunda yürüyen kullarına her zaman inayet etmiş, onları sıyanet buyurmuştur. Fakat inayet ve sıyanet altında olmamız, hiç belâ ve musibetlere maruz kalmayacağımız anlamına gelmez. İmtihan dünyasındayız ve bu yüzden zaman zaman bazı zorluklarla imtihan olacağız. Kur'ân-ı Kerim'in değişik âyetlerinde ifade edildiği gibi Allah'ın dinini yaşama ve yaşatma yolunda olanların başlarına bazı felaketler gelecektir. Bu kutsi yola girmiş olanlar bazı kayıp ve mahrumiyetler yaşayacaklardır. Bizler de bazen malımızdan bazen canımızdan eksiltilerek imtihan olacağız. Bu ağır imtihanlar karşısında dişimizi sıkıp sabredebilsek kazançlı çıkacağız. Bu dünyada kaybettiklerimizin kat be kat fazlasını elde edeceğiz.

“Neye ‘Evet’ Dediğinizi Biliyor musunuz?”

Daha yolun başındayken, karşılaşılması muhtemel bu kabil zorluklara hazırlıklı olmak çok önemlidir. Yürüdüğü yolda zaman zaman sarp yokuşlar tırmanacağını, zirveler aşacağını, derin çukurlar geçeceğini baştan hesap eden insan, hazırlığını da ona göre yapar. İsterseniz buna ‘iç donanım’ diyebilirsiniz. Bununla insanın iç dünyası itibarıyla güçlenmesini, kalbî ve ruhî hayatı itibarıyla gerekli olan mukavemeti kazanmasını kastediyoruz. Baştan böyle bir kıvam elde edilirse dışarıdan gelen saldırılar karşısında sarsıntı yaşanmaz. Ne var ki insan nasıl çetin ve çetrefilli bir yolda yürüdüğünü baştan hesaba katmazsa karşılaştığı sürprizler karşısında şaşırabilir, başı dönebilir, bakışı bulanabilir.

İsterseniz Kur'ân-ı Kerim'in şu beyanlarına kulak verelim: *أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ* *“Yoksa siz, daha önce geçmiş ümmetlerin başlarına gelen durumlara maruz kalmadan cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlar öyle ezici mihnetlere, öyle*

zorluklara maruz kaldılar, öyle şiddetle sarsıldılar ki, peygamber ile yanındaki müminler bile 'Allah'ın vaat ettiği yardım ne zaman yetişecek?' diyecek duruma geldiler. İyi bilin ki Allah'ın yardımını yakındır." (Bakara sûresi, 2/214) Kur'ân-ı Kerim böyle tembihte bulunduğu göre bizim de bu tembih karşısında tenebbüh etmemiz, yani uyanık olmamız, aklımızı başımıza almamız ve kendimize gelmemiz gerekir.

Burada Abbas ibn-i Ubade'nin Akabe'de Peygamber Efendimiz'e (sallallahu eleyhi ve sellem) biat eden Ensar'a hitaben söylediği, "Neye 'Evet' dediğinizi biliyor musunuz?" sözü de hatırlanabilir. İnsanlar kitle psikolojisiyle hareket edebilir, illemerkez bir akıntıya kapılabilir ve hissî olarak bir şeye takılıp gidebilirler. Bu güzel bir şeydir. Fakat mesele burada bırakılmamalıdır. İlk planda bu insanlara yürüdükleri yolun hususiyetlerinin anlatılması, nereye gittiklerinin bildirilmesi gerekir. Bu yolun kendine göre bir kısım zevkleri, neşeleri olduğu gibi, acıları ve zorlukları da vardır. İşte bir basiret ve firaset insanı olan Abbas ibn-i Ubâde de bunu hatırlatıyordu. Önlerinde sıkıntılı ve zor günler olabileceğini ima ederek onları buna hazırlıyordu. Aynı şekilde Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de yeni Müslüman olanlardan biat alırken, menşet (her şeyin yolunda gittiği huzurlu ve rahat zamanlarda) ve mekreh'te (zorlu zamanlarda, sıkıntılı süreçlerde) kendisine itaat edeceklerine dair söz istiyordu.

Buradan hareketle, Allah yolunda hizmet eden herkesin mutlaka ağır imtihanlar yaşamak zorunda olduğu anlaşılmamalıdır. Cenab-ı Hak bazen aczimize, zaafımıza, fakrımıza, tutarsızlıklarımıza merhamet buyurarak bizi bu türlü ağır şeylerle imtihan etmeyebilir. Nitekim Bediüzzaman Hazretleri de bir yerde bu durumu şöyle ifade eder: "Her şeye gücü yeten Allah bir dakikada kara bulutlarla dolmuş gökyüzünü süpürüp temizleyerek semanın berrak yüzünde ışıltı saçan Güneş'i gösterdiği gibi bu zifiri karanlık bulutları da ortadan kaldırıp dinin sarsılmaz hakikatlerini Güneş gibi gösterir ve bunu kolay ve zahmetsiz şekilde lütfedebilir. Onun rahmetinden bekleriz ki bize pahalı satmasın." (Bediüzzaman, *Lem'alar*, s. 131) Fakat biz hazırlığımızı buna göre yapamayız. Kendimizi kışa göre hazırlar, tedbirimizi ona göre alırız, bahar gelirse de bunu cana minnet biliriz.

(Devamı haftaya)